

זכרון תורת משה

אכסניה לתורה וחסידות

י"ל ע"י חבורת האברכים שע"י מרכז מוסדות לעלוב
מיסודו של כ"ק מרן אדמו"ר הקוה"ט זצוקלה"ה זיע"א
בנשיאות כ"ק מרן אדמו"ר עט"ר שליט"א

פרשת משפטים מברכים - שקלים
כ"ה שבט תשע"ב
גליון תקנ"א

זמני כניסת ויציאת השבת

ר"ת	מוצ"ש	הדה"נ	בני ברק
6:42	6:06	5:06	
6:45	6:05	4:51	ירושלים
6:46	6:34	5:14	באר אפרק

מברכים החדשים: ר"ח כיום חמישי וישני הבני"ט.
מולד אדר: י"ס ד' שעה 1:49 חלק

ש'תולים ב'בית ה'
רשמים ופתגמים שנשמעו מפי כ"ק
מרן רבינו שליט"א בעת רעוא דרעיון
באתרא קדישא מירון יתרו תשע"ב

שיחות קודש
מ"פ"ק כ"ק מרן אדמו"ר עט"ר שליט"א

דברי תורה
ממורינו הגה"צ אב"ד דקהלתנו שליט"א

ענין אמירת לכבוד שבת קודש בעת סעודת שבת
בענין זה מנהגים חלוקים אצל צדיקים, והיו כאלה שנמנעו מלומר 'לכבוד שבת קודש', והטעם דהרי לב יודע מרת נפשו שאינו אוכל ממש לכבוד שבת קודש, אלא משום למלאות תאוותו.

ולהבין דרכי הצדיקים שאמרו זאת הוא על פי מה שכתוב ברמב"ם הק' על מה דאמרו חז"ל (ערכין כא.) כופין אותו עד שיאמר רוצה אני, הכוונה בזה דאחר שכופין אותו הרי מוציאין ממנו מה שבפנימיות לבו לעשות רצון ה', שדרגה זו שייך אצל כל אחד ואחד אשר בשם ישראל יכונה, ודווקא בכהאי גוונא היתה כוונת חז"ל במה שאמרו כופין אותו עד שיאמר רוצה אני, והיינו להוציא הימנו הרצון האמיתי השוכן בפנימיות לבו ושלא יהיה אחד בפה ואחד בלב.

ולפי"ז מובן היטב דרך הצדיקים לומר "לכבוד שבת קודש" בעת סעודת שבת, דהרי בפנימיות כל אחד ואחד מישראל הוא לעשות רצון ה', ומי מעכב, שאור שבעיסה, אבל באמת לאמיתה הוא מגלה רצונו ומאוייו שכל כוונתו באכילתו הרי היא לכבוד שבת קודש.

ובזה יובן מה שאמרו חז"ל (בבא בתרא י.) האומר סלע זה לצדקה בשביל שיחיו בני ובשביל שאזכה לעולם הבא הרי זה צדיק גמור, והרי לכאורה הוא מגלה דעתו בזה שאינו מכוון לשם מצות צדקה אלא בשביל שיחיה בנו, ולפי הנ"ל משום דבפנימיות רצונו הוא לעשות רצון ה' ולקיים מצות צדקה, אז אפילו בנידון דידן שנותן צדקה לשם מטרה מסוימת ג"כ נחשב לצדקה גמורה.

בדרך אגב הרי בנוסח שלנו בגמ' מובא "הרי זה צדיק גמור", ובנוסחאות אחרות "הרי זה צדקה גמורה", ולהבין למה נקרא צדיק גמור והיה לו לומר הרי זה משובח מאוד או הרי זה דבר חשוב וכדו', ונ"ל דבמצוה זו הוא נקרא צדיק גמור.

למה נקרא שמו שלש סעודות

איתא בספרים הקדושים הטעם למה נקרא שמו שלש סעודות ולא נקרא בשם סעודה שלישית, משום דסעודת חקל תפוחין קדישין לא מוכח שאוכל לכבוד שבת קודש, ומה שאוכל סעודה זו משום דכיום שיש היה טרוד בהכנות צורכי השבת ולא היה לו הזמן להכניס דבר מה בפיו, ולכן אפשר לומר דלכן אוכל סעודה זו, וכן עזה"ד סעודת עתיקא קדישא ג"כ אינו מוכח שאוכל לכבוד שבת קודש, אבל אח"כ כשמתיישב לאכול סעודה שלישית ולמעשה אין לו צורך בזו הסעודה ובכל זאת אינו מונע את עצמו מלאכול סעודה זו, הרי מוכח על כל הסעודות שאכל לשם שמים ולכן נקרא שלש סעודות דווקא, משום שבסעודה זו נכלל כל שלוש הסעודות.

מר"ש פנה למסובים ושאל האם יש למאן דהו מהנוכחים נשמה יתירה מיותרת, והסביר כוונת ד"ק דאיתא בספ"ק דבשבת קודש יש כוח לאכילה מיותרת מכל ימות השבוע, דהנשמה יתירה מסייע לזה... ע"כ.

שיחת קודש
בסעודת הוואכט נאכט אצל נכד רבינו שליט"א
יום ראשון אור לכו' שבט תשע"ב
בבית הגר"ש סופר שליט"א

שיטת הרבה יש בסעודת הוואכט נאכט האם מיקרי סעודת מצוה, וכיון דהוא הכנה למצוה ששמחין במצות ברית מילה והוא ג"כ שמירה, לכן נקרא ג"כ סעודת מצוה, גם סעודת שלישית למילה שמחין על המצוה שקיימו בברית מילה, לכן כל סעודות אלו נקראין סעודת מצוה, וסעודות מצוה אלו הם ג"כ מהווין שמירה לילד התינוק נגד הכוחות החיצוניים, כדי שלא יוכלו לשלוט בו.

ידוע על צדיקי אמת שנלחמו בהם לגרשם אל מעבר להרי החושך מקום אשר לא ישכון אדם שם, כמסופר במעשה המפורסם וידוע ממורן הבעש"ט זיע"א (כידוע יש בו כמה נוסחאות ואנו מביאים הנוסחה ששמענו מרבינו): אשר פעם כשנסע במסעותיו, הגיע לבית אכסני' בליל שמיני להולדת הבן ערב יום הברית מילה, וראה מרן הבעש"ט כי אין שמחין שם כלל, רק הבעלי שמחה שרויים שם בעצבות גדולה, ולא ערכו סעודת הוואך נאכט כנהוג.

בביתו הענין אצל בעה"ב נודע למרן כי כמה פעמים בליל יום הברית אירע שמת הרך הנולד, כשמע זאת צוה מיד לערוך הסעודה כתיקנה ובעזה"י יסדר הענין שלא יארע שום נזק, אח"כ אסף מרן הבעש"ט את תלמידיו וציוה עליהם לנעול כל הפתחים וכל חור שבבית וישגחו בעינא פקחא על כל שינוי בפניו ואם תיכנס חיה דוגמת חתול או כל כיו"ב, שיכניסו אותו לשק ויכו אותו מכות קשים ונפלאים ולא ירחמו עליו כלל.

כך הוה, באמצע הלילה ראו התלמידים כמין בריו משונה אשר רצתה להיכנס לבית, ומכיון אשר כל הבית הי' סגור ומסוגר לא הצליח להכנס לכן חפרה ח"ו זו מחילה מתחת לקרקע, והנה מיד כאשר נכנסה, חטפה התלמידים והכחו מכות נמרצות כאשר ציוה אותם מרן הבעש"ט, ובעז"ה עבר הלילה בשלום בבריאות הרך הנולד וערכו לו ברית מילה בשמחה גדולה ביותר על אשר אחר כל הצרות אשר עבר עליהם זכו כבר לקיים המצוה בשלימותה.

המשך בעמ' ב'

ואלה המשפטים, וברש"י ואלה מוסף על הראשונים מה הראשונים מסנין אף אלו מסנין. ע"כ. וצ"ב דהרי בודאי כל התורה מילה ניתנה מסנין ומה חידש לנו בזה שאלה המשפטים ניתנו בסנין, עוד ברש"י אשר תשים לפניהם א"ל הקב"ה למשה לא תעלה על דעתך לומר אישנה להם הפרק וההלכה ב או ג' פעמים עד שתהא סדורה בפניהם כמשנתה ואיני מטריח עצמי לדבנים טעמי הדבר ופירושו לכן נאמר אשר תשים לפניהם כשולחן הערוך ומוכן לאכול לפני האדם, ע"כ. וצ"ב וכי למה יעלה על דעת משה רבינו דבר כזה שלא לדבנים טעמי המצוות ואפשר לומר בהקדם נאמר הגמ' (שפת י.) כל דיין שדון דין אמת לאמיתו אפי' שעה אחת מעלה עליו הכתוב כאילו נעשה שותף להקב"ה במעשה בראשית, וצ"ב מה ענין אמת בראשית לדין שדון דין אמת, ועוד מה אמת לאמיתו וכי יש אמת שאינו לאמיתו, ועיי' בתוס' (כ"ב ה' י"ה דין) וז"ל אמת לאפקוי דין מרובה אפי' ג' שהעדים מעידים אותו אין מחתכים אותו כיון שיוודעים שמשקרים, ע"כ. וז"ל ביה דתנה לפעמים יראה לדין לפסקוק דין שנראה לו לאמת לפי טעמי הדברים באותו הענין אמנם לפי התורה הפסק צריך להיות שונה כמה שנראה לו, והנה כי כן יש לפעמים שינסה הדין להעמיד דבריו וטעמו שיהיו תואמים גם עפ"י תורה, אמנם למעשה יודע הוא הדין כי מה שפסק הוא עפ"י עצמו ולא עפ"י תורה כלל, אלא שלמד הבעלי דעים נתן טעמו ונדרק להטעמו לד"ת, וכל זה בא לו מפני שלא ביטל עצמו לדברי תורה ולא שם עצמו כשיריב אלא כראש, והחשיב דעתו והשגתו והוא המבין והוא היודע ומי כמורו יורה, וע"כ לא יש לבו להורות עפ"י תורה אלא עפ"י דעתו, ורק כלפי חוץ הליבין דבריו בד"ת, אמנם כל דיין שדון דין אמת לאמיתו הינו שאת שנראה לו עפ"י דעתו והשגתו שהאמת אתו עמו בכל זאת הוא מתבטל כליל לאמיתו של תורה, ויודע שכל אמת היא אמת אף ורק באם הוא לאמיתו של תורה ובר מן דין היא חיפך האמת, ולכן כל דיין שדון דין אמת לאמת כליל כאילו נעשה שותף להקב"ה במעשה בראשית, והכוונה בזה דהנה איתא בוהר (תרומה קס"א ריש ע"ב) קוב"ה אסתכל באורייתא וברא עלמא בר נבי סתכל בה באורייתא ומקיים עלמא, ע"כ.

ולכן דיין שדון עפ"י תורה ורק עפ"י תורה בלי שום מחשבת עצמיות כלל, הרי הוא בכלל מסתכל באורייתא ומקיים עלמא, וא"כ שפיר מ"ש נעשה שותף להקב"ה במעשה בראשית שאסתכל באורייתא וברא עלמא.

ועפ"י נבא באור לדברי רש"י הנ"ל, די"ל לפי מה שצונו שלמארה א"כ אפשר דמוטב שישאל לא ידעו טעמי המצוות והמשפטים, ובכן לא יבואו לשנות במעשה להחשיב טעמו עפ"י טעם התורה, כי הרי אינו יודע טעם הדבר והוא חתוקה בלא טעם ונזירה היא מלפני המקום, ועל חוקה ונזירה אין להשיב ע"כ א"ל הקב"ה למשה לא תעלה על דעתך לומר וכו' ואיני מטריח עצמי להבינם טעמי הדבר ופירושו, היינו כי אפשר טוב יותר שלא ידעו טעמי הדבר כ"ל, וא"ל הקב"ה למשה כי יבינם וישמעו כשולחן ערוך ויגלה להם טעמי המצוות, ואל לך לחשוש כי טעמי בטעמים וחשיבו טעמים שלהם כלל, ע"כ כתב רש"י בתחילה ואלה מוסף על הראשונים מה וכו' אף אלו מסנין אפשר והכוונה דגם הטעמים של המשפטים הם מסנין והם חלק מתורתו דיון שיבטל דעתו והשגתו לתורה הק כל יבוא חלילה לטעות אפי' בטעמים, כי העוסק בתורה לשמה ומבטל דעתו לדעת תורה לא יכשל בטעמי התורה, כי טעמי התורה ניתנו בסנין והם נופי תורה, וכמו שלא היו נכשלים אילו היו הדברים כחוק ונזירה, כן לא יכשל אף שיוודע טעם הדבר, (משפטים תשי"ג)

באמצע סעודת הבר"מ לקח אבי הבן בידו קצת מיני מאכל מזונות וי"ש לילך אל הגלח (הכימור) אשר שלט שם במחוז, לפייסו שלא יזיק להם, אך מרן הבעשט"ק זילזל בזה ואמר שאין צורך לילך, אך האיש פחד מהגלח והלך לפייסו, ובהגיעו אליו ראהו והנה הוא מוכה וחבול מראשו עד רגליו אין בו מתום, כאשר יאה לכל הגלחים להיראות כן. שאל הגלח המושל את אבי הבן מי הוא זה אשר נמצא ומתארח בביתו, חשש הבע"ב לומר לו, פן יתנכל למרן הבעשט"ק, אך לא הי' בידו ברירה והוכרח להשיבו, אמר הגלח לאמר למרן הבעשט"ק כי אין זה מן הגדולה להילחם עמו פתאום בלא ידיעתו, יבוא מרן הק' להילחם עמו פנים בפנים בגלוי אז יראה לו כוחו, אמנם לא ידע הרשע שמרן הבעש"ט יזיכח לו את מפתלו הוא.

ומרן הבעש"ט ששמע מזה לא נתפחד כלל ואמר כי אחר סעודת הברית ושלישי למילה יבוא להילחם עמו, והוכרח לילך אליו, כי ברוב כישופו יכול הי' להתנכל ג"כ אל בעה"ב וקבעו זמן ומקום לזה, מרן ותלמידיו הק' עמדו מצד אחד והכומר הרשע עמד בצד השני, שאל מרן הבעש"ט לגלח מה רצונו, אמר לו שרצונו לנקום בו, עשה מרן הבעש"ט מחוג במקלו כמין חריץ סביבו ותלמידיו, והגלח עשה בכישופו כל מיני חיות רעות וטרפות להביאם על מרן, אך כשנתקרבו למחוג אשר עשה מרן הבעש"ט לא יכלו ליקרבו ונסוגו לאחור, ניסה הכומר בכח וכה אך לא עלתה בידו, אבל לבסוף עשה בכישופו דמות דבר אחר (חזיר) אשר היא חי' שפלה עם עזות פנים גדולה, וברוב עזותו ניסה להתקרב אל החריץ, ואז ראו שינוי על פני מרן הבעש"ט אשר פעל בקדשו ומיד נעלמו כל החיות והדבר אחר, כאשר ראה הגלח שאין בידו יכולת להזיק כלל למרן הבעש"ט, אמר לו מה בידו לעשות לו, ענה מרן הבעש"ט כי הוא לא יעשה לו מאומה, רק יביא עליו את כל נשמות התינוקות הרבים אשר הרג באכזריותו, מיד באו כולם כמין עופות טרופות אשר פעלו עליו וקרעוהו לגזרים, כן יאבדו כל אויביו ה', אמן. ע"כ.

בזמנים הללו בימים ההם הי' לכוחות החיצונים שליטה בגלוי יותר, והסיבה בפשטות מדוע צריך שמירה מעולה יותר לביל יום הברית, הוא מפני כי לפני שעושין הבר"מ אשר הוא מתגרה בעינא דשיטנא ורוצין להזיק יותר. עוד יסופר מעשה נורא בענין זה על הרה"ק בעל בני יששכר ז"ע אשר כידוע נולד מברכת הרבי רבי אלימלך ואמו של הבני יששכר הי' אחיינית של הרה"ק הנו"א ז"ע, והרבי ר' אלימלך אמר לה ליתן שם לרך הנולד 'אלימלך' כשמו, אך היא לא רצתה ליתן שם כשמו ממש כנהוג אצל קהל האשכנזים שלא לקרוא על שם החי לכן הוסיפה השם 'צבי' ונקרא 'צבי אלימלך', אך הנועם אלימלך לא היה שבע רצון מזה, ואמר כי אם היה נקרא רק 'אלימלך' היה יכול להגיע לדרגתו ממש... ובליל הברית באו ואמרו להנו"א כי התינוק בוכה ואמו אינה רוצה לקחתו לידה, כי אומרת שאין זה בנה האמיתי, והנועם אלימלך הצדיק את טענותיו שבאמת אין לו בנה, וציוה ליקח תינוק זה ליער הסמוך ושם להכותו בלא רחמנות, וכן עשו, ולפתע יצאה קינה ממחנה החיצונים והרוחות ותינוק בידה ונתנה להם ולקחה את תינוקה עמה, וכך הביאוהו לאמו שאמרה כי אמנם זה הוא בנה האמיתי. והרה"ק הבני יששכר אמר כי

שיחת קודש

המשך מעמ' א'

זוכר הוא את הלילה אשר היה מונח בשבי אצל החיצונים, ובפרט נשמה גדולה כזאת מסרו החיצונים נפשם לחוטפו, אך הנה לא ינום ולא יישן שומר ישראל, ובעזה"ה הנו"א ניצח את החיצונים והוציא יקר מזולל.

ממילא אפי' בימינו אשר גירשו כוחות החיצונים ואין הם יכולים לפעול בגלוי, ג"כ סעודת הוואכט נאכט הוא שמירה גדולה באופן נסתר, ובימים ההם אשר פעלו בגלוי, השמירה היתה בגלוי, וכיום הוא שמירה בנסתר. והסעודה התפילות ותחנונים והלימודים אשר לומדים בביל הוואכט נאכט הוא שמירה וסיוע גדול להרך הנוול לעלות מעלה מעלה ולגדול כפי שצריך לגדול בן ישראל.

אליהו הנביא ע"ה

בברית מילה עוסקין רבות על אליהו הנביא זל"ט, ומובא מהרה"ק ר"י מסאטמאר ז"ע, אשר הסתיר עצמו בגדולתו ובקדושתו אפי' כאשר היה שם עם תלמידיו, לפני הבר"מ, בעת שהכריזו "ברוך הבא", הפסיק מלדבר ואמר שמקובל כי כשאומרים "ברוך הבא" הוא גם קאי על הרך הנוול, וגם מרומז שאומרין "ברוך הבא" לאליהו הנביא זל"ט.

ולבאר ענין אליהו הנביא זל"ט בבר"מ, אפשר דאפי' שאין דורשין טעמא דקרא כדכתיב "זאת חקת התורה אשר צוה לאמר", ומדוע כתוב שם תורה בענין החוקה, דבר שאינו כתוב בכל מצוות התורה, לרמז כי בכל התורה כולה צריך לקיים המצוות כחוקה בלא טעם, אלא בפשטות ברוך שאמר והיה העולם אמר ונעשה רצונו, בלא לבחור המצוות לפי שכלינו לקיים רק מצוות אשר מבינים בעין שכלינו הקט, וגם המצוות השכליות צריך לקיימם לא בעבור הבנת שכלינו, אלא רק בגלל שכך ציוה הבוית"ש. אמנם בלא להסיק הלכה למעשה, מותר וצריך לדרוש התורה ולהבינה ולעשות לתוה"ק ציצים ופרחים.

והרמב"ם הק' בביאורו למצוות ברית מילה מבאר דע"י קיום המצוה מסויע לשמירת קדושה וטהרה בכל דרכי חייו לגדול בקדו"ט, ואליהו הנביא אשר פתחם זה אליהו שמשר נפשו לקדושת ישראל במעשה זמיר, לכן נקרא אליהו מלאך הברית, כי הוא שומר קדושת ישראל, ולכן הוא מגיע לברית מילה אשר מקיימים בני"ו.

ובמדרש איתא בזמן שאחאב רדף והרג נביאי האמת, ועובדי הנביא החביא במערה ק' נביאי אמת אשר עסקו בקדו"ט, ואלי הנביא זל"ט ג"כ נרדף היה ע"י אחאב מלך ישראל והתלונן על מצב בני"ו אשר גם עבדו ע"ז, ואמר להקב"ה עזבו את בריתך בני ישראל, שהם עזבו ברית ה'.

ואמנם אין לנו ההשגה בקדמונים אשר היו שם ומה אירע שם אך עלינו ללמוד מוסר בפשטות, אמר לו הקב"ה חייך שתעמוד בקיום ברית המילה אשר עשו ישראל, ובמקום אשר אמרת עזבו את בריתך בני"ו, תעיד עליהם קיימו בריתך בני"ו. והרה"ק ר' שלמה מקארלין ז"ע אמר שאליהו הנביא טען לפני הרבש"ע דאם ח"ו אבי הבן בעל הברית לא יתנהג כהוגן הוא יכול להקפיד עליו וח"ו לא יעיד עליו שקיים הברית, א"ל הקב"ה דהוא ימחול לאבי הבן על כל עוונותיו וממילא לא יחא שום קפדא, וג"כ למהוה ושאר משתתפי הבר"מ ה' יסלח להם על עוונותיהם מסיבה הנ"ל, וכך יוכל אליהו לבוא לבר"מ.

לכן זמן ברית מילה הוא עת רצון גדול, והבני יששכר כתב ע"ז דאע"ג דאינו יודע היכן המדרש הנ"ל, אך חזקה על הרה"ק ר"ש מקארלין אשר ידע על מדרש זה, והוא ממדרשים הנעלמים. ובתורה איתא פשטים עא"ס ואפ"ל דאמנם עפ"י פשטות בגלוי הוא מדרש הנעלם, אך בדרך רמז אפשר דמרומו הוא במדרש הנ"ל, דהרי הרבש"ע אמר לאלי הנביא חייך שתעמוד ותעיד קיימו

בני"ו בריתך, וע"י עדות דאלי הנביא על קיום המצוות והברית, הרי לאלי הנביא נגרם שמחה גדולה בעליונים ובתחתונים להשפיע רב טוב על בני"ו ברו"ג, וממילא זוכין לסליחה ומחילה לגמרי.

ובאמת זוכרני שהיה אחד מנזקי הדעת שברושלים אשר נהג וחיזר על השתתפות בבר"מ, כמאמר הרה"ק ר"ש מקארלין, ולא שח כלום מעת אשר הכריזו ברוך הבא ועד גמר הברית, וכן כמה וכמה אשר החשיבו ענין ההשתתפות בברית. וכן הרבנית הצדקנית אמי מורתי ע"ה יחד עם דודתי אשת הגה"צ רבי דוד זצוק"ל (בן מרן רבינו הרמ"מ זיע"א) חיפשו ותיאמו ביניהם היכן יתקיים ברית מילה והשתתפו שם יחדיו.

מסופר על האר"י הק' רבינו יצחק לוריא ב"ר שלמה, שלפני לידתו נתגלה אליו הנביא אל אביו אשר הי' איש חשוב מורם מעם, וגילה לו על האור גדול הארז"ל שיוולד לו, אך התנה עמו כי יצטרך להסתלק מן העולם ולא יוכל לחיות עמו זמן רב אחר לידתו (אפשר שג"כ אמו היתה צריכה להסתלק) והסכימו הוריו לתנאי זה כדי לזכות להביא האור הגדול הזה.

הארז"ל נולד בירושלים עיה"ק תובב"א, ואליהו הנביא זל"ט צוה על אביו לא לקיים הברית עד שיראה אותו, ואביו באמת המתין עליו, אע"ג שמשתתפי הברית דחקו עליו לקיים הברית בזמנה כי ורזיים מקדימים למצוה, וישכם אברהם בבוקר, אך הרי שלמה לא שת לבו להם ואחר עצמו בכל מיני סיבות לא לעשות הבר"מ עד שיראה את אלי הנביא זל"ט, ומיד כשראהו נודרו וקיים הברית. וכן מובא כי אליהו הנביא עצמו שימש כסנדק בבריתו של הארז"ל אך שאר משתתפי הבר"מ לא ראוהו.

אחר הסתלקות הוריו סמוך ללידתו עבר למצרים לגור אצל דודו אשר לקחו אה"כ כחתן לבתו, ונתן לו בקתה קטנה על שפת הנילוס אשר שם התבודד הארז"ל, מקובל הוא כי בזמן ההתבודדות נגלה אליו אלי הנביא וגילה לו רזי וסתרי תורה ואז נתגלגל ונתעלה למעלתו הגדולה. פעם אחת למשך שבע שנים אף למד עם רבו בעל השיטה מקובצת שהיה מסוף הראשונים, כל תורת הנגלה, ויתכן שאף מקצת מתורת הנסתר, לאחמ"כ נתבודד עוד פעם א' או שני פעמים ושם נתגלגל ונתעלה בהתבודדותו, ויתכן כי רצה להתבודד על שפת הנילוס כדי שכל פעם שירצה יוכל לטבול בנהר הנילוס, ולשבת נהג לשוב לביתו ומיד במוצש"ק חזר לבית התבודדותו. ע"כ

הספרדים נהגו לקבוע סעודת שלישי למילה וקראוהו "סעודת אליהו הנביא", וכל סעודת המצוה על הבר"מ הוא להראות שמחתנו בקיום מצוות התורה, כי ברית מילה הוא המצוה הראשונה בתוה"ק, וגם כאשר מבואר ברמב"ם הנ"ל שע"י קיום בר"מ נשפע קדושה וטהרה על הרך הנימול ומכשירו לגדול בקדו"ט.

זכותי דאברהם רחמיא וזכות כל האבות הק', וזכות אלי הנביא זל"ט, וכל אושפיזין קדישין, יגן עלינו ובעדינו ועכ"י. זכות הארז"ל ומרן הבעשט"ק יגנו עלינו ויסיעו בעדינו תמיד.

השי"ת יעזור ויסיע לנו לפעול הכל לטוב, ויה"ר שנוכה לשמחת גילוי אליהו ומשיח צדקינו בב"א, הנה לא ינום ולא יישן שומר ישראל, ויתן לנו ולכ"י ואנו בתוכם שפע קודש והשפעות טובות בגו"ר, וימלא משאלותינו במידה טובה ישועה ורחמים, וישפיענו בני חיי ומווני, ויתן ברכות, רפואות, ישועות שלימות, שמחה שלימה בגו"ר, גאולה שלימה בכל העניינים, בבנין ביהמ"ק לאלתר ומיד, השי"ת ישפיע לנו לשמחת הברית ואור קיום כל התורה והמצוות אויף א זיסע אופן אויף אייביג.

וסיים רבינו את הנהוג לומר בסעודת "וואכט נאכט" ו"יפיהל נעגלעך אופן דאך, אזוי פיהל מלאכים אויפן וואך".

לרגל שמחת הברית לנכד רבינו שליט"א - נביא בענין

פינחס זה אליהו הנביא זל"ט

*

עה"פ והיתה לו ולזרעו אחריו ברית כהונת עולם תחת אשר קינא לאלהיו ויכפר על בני ישראל (פה, יג). הקשה רביה"ק דיש להבין הכוונה בהא דזרעו היו בכלל מתנת שכרו של פינחס שקיבל מאת השי"ת תחת אשר קינא לאלהיו וגו', מה שלא מצינו כן בשאר מקומות

ניצוצי אש

מכ"ק מרן אדמו"ר הקה"ט זיע"א

ב קבלת שכר עבור פעולה טובה. והביאור הוא, שבכל מקום שאדם עושה דבר שהיא פועלת לטובה ודו"ק.

לאותה שעה אזי ג"כ מתן שכרו היא רק לעצמו, משא"כ בפנחס שעשה פעולה לטובה בקנאותו הקדושה, שכל קיום כלל ישראל וכל המשך הדורות תלויה בו, כמבואר בגמ' סנהדרין (פב:): דראוי' כפרה זו שתהא מכפרת והולכת לעולם, לכן זכה פינחס בן אלעזר בן אהרן הכהן - הוא אליהו הנביא זל"ט, שגם מתנת שכרו לדורות הוא, ולכן גם לו וגם ולזרעו אחריו יתמשך לעד ברית כהונת עולם,

רבי שאול נולד ביום כ"ט שבט תרכ"ה, בנייטרא שבאסטריי-הונגריה-סלובקיה, לאביו הנגיד הגדול בתורה רבי אלעזר בראך זצ"ל, ולאמו מרת ליבא בת הגה"צ רבי יעקב מאיר צבי פרידלנדרער זצ"ל אב"ד שוראני שבסלובקיה מח"ס דרך ימה ובשו"ת חתם סופר ישנן שתי תשובות לגאון זה.

לגדולות נוצר

מגיל ארבע עד אחד עשרה למד אצל רבו הראשון הגה"צ רבי יעקב פונפנדרער זצ"ל שהחזיק אז ישיבה בנייטרא במשך שנתיים משנתו ה"א עד שנשנה בר מצוה, למד רבינו בשתי ישיבות שהיו בנייטרא. ניטרא היתה הקהלה היחידה שכינתו בה שני רבנים כאחד, עקב שתי מחלוקות בכמה מעניני הנהגת הקהלה, החליטו איזו הקבוצות שהקהילה תשאר מאוחדת על מוסדותיה, רק כל אחת תתכיר בר לעצמה, והיו בתי כנסיות נפרדים לשני הרבנים שקבלו משכורתם מקופה אחת של הקהלה. שני הרבנים, האחד הגאון רבי שלמה דייטש זצ"ל, והאחד הגאון רבי יוסף האגני זצ"ל, שניהם היוווקו ישיבות כל אחד. רבנו למד שנתיים בשתי הישיבות הללו בהן למדו כמובן שיעורים נפרדים, והילך בן האחד עשרה רץ משיבה לישיבה משיעור לשיעור, ועמד עם כל השיעורים לבחינות אצל שני רבותיו. יוסף על השיעורים שלמדו בשתי הישיבות, למדתי עוד

"שני מסכתות בעצמי" אמר רבנו, "לא הפסקתי מלימודי אפילו רגע אחת במשך כל המעת לעת, פרט למעט השנות שיטנתי, לא יותר משלוש עד ארבע, כשהייתי בן אחד עשרה, הייתי כבר תלמיד חכם מופלג, ידעתי כמה מסכתות בע"פ עם הרבה מהפוסקים". שאל ביום הבר מצוה השתתפה כל בנייטרא הקהלה, שאול העילוי כבר התפרסם כמתמיד היושב יומם וליילה בבית המדרש ולומד בקולי קולות, הוא אף הסתכן אז מלימוד בקול והתחיל ליוקו דם מריאותיו ר"ל, והרופאים אסרו לו ללמוד בקול רם. כל הקהילה דברה אז על הפלפול של חתן הבר-מצוה ועל מאורע פגישת רבותיו שני רבני נייטרא, שנפגשו גם לראשונה.

אצל הגאון המהר"ם שיק זצ"ל

בשנת הבר מצוה ברי"ח אייר תרל"ח הולכתו אמו לעיר חוסט שבקצה המדינה השני לישיבת המהר"ם שיק זצ"ל, שם למד כתשעה חודשים עד פטירת רבו ברי"ח שבט תרל"ט. על תשע החודשים אלו דיבר רבנו תמיד בגעגועים, והיה אומר שלל הרוחניות שלו נובע ממנה ששאה בתקופה קצרה זו אצל רבן של כל ישראל - כפי שכינהו.

בשנא אל רבו ועודנו צעיר לימים וגם היה נמוך קומה ונראה כילד קטן, אך רבו קירבו בחביבה שהיתה נדירה ומופלאה בעיני כל תלמידיו. "בסוף הקיץ התקיימו הבחינות הגדולות על כל מה שנלמד בישיבה בבחינה על יוד"ל לא היה לי רשות להשתתף, אבל נוכחתי בביהמ"ד לראות ולשמעו הבחינה ע"י רבי. והנה לראשונה שאל הרבי מי מוכן להיבחן על דיני ספק ספיקא ולהגיד את שלושים ושש הכללים של הש"ך בע"פ, התקרבתי עם עוד כמה בחורים ואמרתי שגם אני מוכן להיבחן. הייתי נמוך

הגה"ק ר' בעל י"ט לב, הגה"ק בעל קדושת יו"ט, הגה"ק ר' שלמה מבאבוב, הגה"ק ר' יחזקאל שרגא משינאווא, הגה"ק ר' יהושע מבעלזא, ובנו הגה"ק מהר"ד, ז"רגל הייתי להתגולל באפרם חדשים כסדרן". בשבתו אצל חותנו באוויזעל, כבר החזיק שם ישיבה של תלמידים שנעשו גדולי תורה מופלגים. שם שאב מוקני העיר שהכירו עוד את הישמה משה זי"ע וגדולי תלמידיו שהיו שוהים בעל רבם, והיה מקורב אל האב"ד הגה"צ רבי משה יוסף זצ"ל בנו של הייטב לב זי"ע שכיברו מאד.

עוד מילדותו היה קשור בכל נפשו אל אביו הגה"ק בעל הייטב לב מסיגעט זי"ע מאו כשלמד רבינו אצל רבו המהר"ם שיק זי"ע אשר כידוע היתה הידידות ביניהם עזה. לאחר התלקות הייטב לב בא רבינו אל בנו הקדושת יו"ט זצ"ל ולמד בישיבתו במשך שנה שלימה, והיה מספר רבות על קרושתו שראה שזהה מקורב בביתו ולא זה ירו מתוך יד הקדושת יו"ט שהחזיק את רבינו כתלמיד חבר. ולאחר שנים עם הסתלקות הקדושת יו"ט זצ"ל המשיך רבנו לנסוע לדור שלישי בבית סיגעט, אל הגה"ק בעל העני חיים זצ"ל והגה"ק בעל דברי יואל מסאטמאר זצ"ל, אשר כידוע ידידותו עם האחים הק' היתה להפליא, ואף התבטל בפניהם והוכיר עצמו אצלם כחסיד עם פתקא. מיוחדת היתה דביקותו של רבנו בהרה"ק רבי יהושע מבעלזא זי"ע, שברכו שיזכה להחזיק ישיבה עם תלמידים טובים, ואכן את ברכתו זו להעמיד תלמידים וזכר רבנו תמיד ואף הרגיש זאת בעוואתו: יואם יהי שם אחד מיוצאי חלצי וירצה להספידני, אל יתאר אותי בתוארי שא צדיק או גאון.

זיכור להספידני שתוקתי עצמי להעמיד תלמידים הגונים יראי השם ואוהבי תורה לעסוק בה, וזכיתי לזה מברכות הגאונים הרה"ק רבי יהושע מבעלזא והרה"ק רבי יחזקאל שרגא זצ"ל משינאווא.

הרה"ק מבעלזא נסתלק בשנת תרנ"ז בווינא, כשנסע לדרוש ברופאים. רבנו נסע אז ממאגנאדראף לווינא, שם נודע לו שהגאון מפרשבורג בעל השבט סופר זצ"ל גם נמצא בווינא לדרוש ברופאים. "הלכתי לבקר את הרב מפרשבורג, הוא שאלני למעשי בווינא, עניתי לו שהארמז"ר מבעלזא נמצא כאן ובאתי אליו לש"ק, הוא ידע שבמאגנאדראף למדו בהתמדה גדולה ולכן תמה ושאלני האין מניחים ת"ת דרבים ונוסעים אל רבי? אמרתי להרב מפרשבורג: בנמרא אי? אמר רבי ופחדרנט מחבראי חזיתיה לרבי מאיר מאחוריו, ואני הסתכלתי אל פני הרב מבעלזא. אך ראתי שהרב מפרשבורג לא נח דעתו. ולהפליא דעתו שאלתיו אם ירצה לשמוע מה שחידש הארמז"ר בסעודה שלישית, ולאחר שאמרתי לו ונהנה מאד ציוה מיד לרתום כרכרה ונסענו יחד אל הרב מבעלזא."

רבינו נכנס לחדר הארמז"ר בבית החולים ומסר לו קווטל, הגה"ק רבנו ואמר: "ידע הרב ממאגנאדראף, אדם צריך להיות חזק בבטחונו בה' ולא להתאבל אפילו אם הוא נמצא במצב מאד קשה, ואפילו אם נתלה במחלה קשה מאד, ומובילים אותו לעיר הבירה ווינא ומכניסים אותו לבית חולים זה, ומניחים אותו במטה זו, יכול הוא עוד להבריא לגמרי ולהתקבל אחר כך לרב בעיר גדולה, ואח"כ אפילו לעיר ואם בישראל", דבריו היו בעיני רבינו כחידה.

עברו שנים. רבנו נחלה מאד ל"ע במאגנאדראף מרוב עיין בלימוד וביהור הלכות, והיה אומר שזו "מחלת ת"ח", כי מי שאינו ת"ח אינו יכול לחלות במחלה זו. הרופאים שלא ידעו טיב המחלה ורפואתה, יעצו לנסוע מיד לווינא, ויהי לפלא שהכניסוהו לאותו חדר ואותה מטה בה שכב הרב מבעלזא, וזכה היה בטוח שיתרפא ואכן הברכה התקיימה ואז הציעו לפניו הרבנות בעיר הגדולה קראלי, ולאחר זמן כשהזמינוהו לקאטאוי, התקיימו סוף דבריו שעוד יעלה לכהן בעיר ואם בישראל. (המש"ד יבוא א"י)

זכותו יגן עלינו ועל כל ישראל אמן

Table with 2 columns: Name and Title. Lists names of rabbis and their titles, such as 'רבי דוד יצחק משענסטוב' and 'רבי ישראל מליטשנין'.

Table with 2 columns: Name and Title. Lists names of rabbis and their titles, such as 'רבי דוד מטיקולאיב' and 'רבי אברהם מליטשנין'.

פרקי חינוך

הרב שמואל שטרן

מחנך ויועץ חינוכי

בחומש דברים.

ידוע שהרבי ר' **בנום מפשיסחא** זיע"א קבע לו שיעור כל יום בחומש דברים בגלל דברי המוסר של משה רבינו. כשנתבונן: משה רבינו מנחיל לנו איך וכיצד נפעל כשה"ו יש דין ודברים בין איש ובין רעהו וממנו נקח לדעת איך וכיצד נקשיב נטפל ונחנך כשה"ו היא דברים בין איש לרעהו, משה רבינו אומר (דברים א, יב) "איכה אשא לבדי טרחכם משאכם וריבכם", הוא אינו טוען על עצם המריבות רק פשוט קשה עליו לבד לטרוח ולברר לפשר ולפוסק במריבות של בני ישראל. משה רבינו נתן הנחיות ברורות כיצד יטפלו הפלא ופלא, וכדאי לנו הקטנים להטות עצמינו ללמוד וללמד.

וכך הוא אומר: "ואצוה את שופטים בעת ההוא לאמר שמע בין אחיכם ושפטתם צדק בין איש ובין אחיו" וגו' (א, טו)
האור החיים הק' מסביר מה פירוש הצינוי של משה רבינו ע"ה "ואצוה את שופטים... שָׁמַע בין אחיכם" וכו', וכי לא בחרו הדבר שצריך לשמוע ולהקשיב ולדעת על המריבה וכך לפתור אותה. **אלא** הדבר הראשון הוא "שמע בין אחיכם", האור החיים הק' מדגיש "שיהיו מתמידים לשמוע ולא יקצו מדבריהם.. דלא יאמרו הרבה טרחה טרחנו היום ואין לשמוע עוד".. שמוע באין הפסק... ומסיים: וכאן נצטוו על דקדוק עינוי הדין ובאור יק מפרש: לא מבעי על עינוי הדין בלי טעם אלא אפי' שיש לבי"ד טעם מרוב הטרחות אעפ"כ נצטוו לשמוע!!! בלי הפסק.

הוא אשר אמרנו, חובתנו לשמוע ולהקשיב לילדינו. כדרישת משה רבינו ובקשת שלמה המלך כדלהלן.

בקשת שלמה המלך - לב שומע

שלמה המלך החכם מכל אדם הקב"ה מתגלה אליו מה הוא מבקש "ונתת לעבדיך לב שומע לשפוט את עמך להבין בין טוב לרע כי מי יוכל לשפוט את עמך הכבוד הזה" (מלכים א' ג ט) הקב"ה עונהו "יען אשר שאלת את ה' ואלה שאלת לך ימים רבים ולא שאלת לך עושר, ולא שאלת נפש אויביך, ושאלת לך הבין לשמוע משפט, הנה עשיתי כדברך, הנה נתתי לך לב חכם ונבון..." (שם פסוק יא יב וביבליקוט מעם לועז), כי מי יוכל לשפוט את עמך הכבוד הזה שיש לו הרבה עסקים ופאים לדין ואין לו מתנות לעיין בדינם, שבעוד זה צווק ואינו מספיק לדבר דבריו, בא חביו ונכנס לדבריו ומכחיש לא כך רק כך הוה. עיי"ש.

קך בדיוק נראה לפעמים ריב, ילדים מתחילים קצת לברר מיד קופצין חבירו ומכחיש לא כך רק כך, וזהו מה שביקש שלמה המלך תן רבונו של עולם לב לשמוע, והרי כולנו יודעים ששומעים עם האוזן ולא עם הלב, אבל כנראה יש סוג שמייעה שהוא עם הלב למרות הקושי בלשמוע, וזה השמייעה שצריך שיהא למחנך ומנהל, להורים וכו'. גוט שבת המשך יבוא בגליון הבא א"ה.

יביאון אל משה (שמות יח, כו).
הדברים מפורסמים והתורה"ק מאריכה לספר לנו זאת, שנדע להבין ולהשכיל למרות שמישה רבינו (איש אלוקים) - ובאור החיים הק' מביא מתנחומא (וואת הברה) אמר ר' שמעון בן לקיש אלמלא מקרא כתוב אי אפשר לאומרו כדרך שאדם גוזר על אשתו (ועמ"ש באור יקר ברכה לג, א מהזה"ק), וכותב האור החיים הק': ונתמון הכתוב בסמיכות את בני ישראל למאמר איש אלוקים, להגיד שמדריגה זו השיגה עם בני ישראל באמצעות מה שטרח בהם ומה שסבל מהם והמסתעף מאמצעות הנהגתו הטובה עמהם השיג מדריגה זו להיקרא איש האלוקים.

ובאמת המתבונן בזה די להבין כמה גדולה זכותם של אלו שהקב"ה זיכה אותם ללמוד לחנך, כמה עליהם ללמוד ממושה רבינו ע"ה שלמרות שאין לנו שמין ושום מושג בגדולתו וקדושתו ולא קם בישראל כמושה נביא שדיבר את ה' פנים אל פנים כביכול ובכל זאת יידע שעליו להקשיב לדברים שנראים פשוטים בין איש לרעהו, והתורה"ק מוסיפה שישב משה רבינו ע"ה עם בני ישראל מבוקר ועד ערב. כמה זה מחייב אותנו!!

ידועים ומפורסמים דברי הגאון הרב דסלר זצ"ל שלפרק לילד משחק כמו לפרק לגדול את הבית - עליו להתייחס לבעיותיהם ולתלותם בכבוד ראש (לצערנו רבים מהילדים הנשאלים למה החזרת? למה לא באת לריב? תשובתם בפיחה, הרבי לא עושה כלום).

דרישת משה רבינו - שמוע בין אחיכם
מושה רבינו המנהיג הדגול יודע שזמן קיצו קרב ובא, אך עכ"ז אינו מתעכב אלא משאיר צוואה נצחית לכלל ישראל

ש. לכ' מערכת זכרו תורת משה והעורך מדור "פרקי חינוך הרב ש. שטרן שליט"א, היות והנני ב"ה מלמד בת"ת ולצערי מפעם לפעם ילדים הם ילדים ומריבות פורצות ביניהם, והנני מרגיש עצמי כדין או כשופט וזה גוול זמן רב מהלימודים, כי ב"ה הילדים יש להם טענות והוכחות וכו', ואיה מקום המלמד המחנך המנהל, האם עלי לרדת לפרטי המעשה, או להתעלמת פעמים שאתה מתעלם.

אשמה אולי אחכמה בעזרת מדורו הנפלא פרקי חינוך שנקרא כל שבוע ושבוע בשקיקה וביודעי ומכירי קאמינא. א.י.ב.ב.

ת. טרם כל, עלינו לפעול ולגרום שהילדים יידעו שיש כתובת ויש מקום שאפשר לבוא לפרוק מעל לבם הדברים שמפריעים ומרידים אותם, מריבות וסכסוכים שלדאבונו יש, השאלה היא מהי הגישה לפתור אותם.

ידועים דברי המשנה (אבות ג, ב) "אלמלא מוראה של מלכות איש את רעהו חיים בלעו", ולכן אומר התנא (שם) "לעולם יתפלל אדם לשלומה של מלכות", מה נעשה אנו שעדיין לא באנו למצב של יראת הרוממות, יראת הנושע עדיין גורמת ועוצרת פעמים ומוטא, זהו לאנשים בוגרים. ילדים על אחת כמה וכמה צריך לגרום שיהא להם נגישות ודלת פתוחה לבוא לעזרתם ולהציל עשוק מעושקו, ולא שח"ו כל דאליים גבר מנצח, ולכן פעמים שמוכרחים לטפל ע"י יראת העונש.

אך היות וחלק מעבודתנו הק' היא חינוך הילדים, מחובתנו לכתחילה לבנות המערכת שהמחנך הוא הכתובת, אולי זה נראה כביטול תורה וכדו', אבל כשהילדים יידעו ויפנימו שהמלמד הוא כתובת ולא כדאי להסתפק כעין "מוראה של מלכות", אז בס"ד ימנעו בעיות, לכן הרבי'הדין צריך לירד לעומקא דדינא, וכך ה' יעזור שהכיתה תתפקד בעו"ה, ודו"ק.

הרבי הראשון של כלל ישראל "מושה רבינו", מי שיהיה הוא שיהיה - המאליפיו בניה איך וכיצד ניוגש. לא פשוטה היתה המשימה שלו לטפל בעם ישראל במדבר עם שש מאות אלף יהודים שעומדים על משה רבינו, כמש"כ התורה"ק (פירשת יתרו ית, יג) "ויהי ממחרת וישב משה לשפוט את העם ויעמוד העם על משה מן הבוקר עד הערב", יתרו חותן משה ראה זאת ופונה אל משה רבינו ואומר לו "מדוע אתה יושב לבדך וכל העם ניצב עליך עד הבוקר עד הערב", ומשה רבינו עונה "כי יהיה להם דבר בא אלי ושפטתי בין איש ובין רעהו", יתרו נתן עצה למשה רבינו שימנה לו עוזרים ומשה רבינו שומע לקולו ובוחר אנשים אשר ישפטו את העם בכל עת, את הדבר הקשה

אלה יעמדו על הברכה אשר נדם לבם לנדב להוצאות העלון לזיכוי הרבים

הוד והדר פעלים
בעבור עלינו השבת קודש יתרו עלי' והתאחדות באתרא קדישא מירון יצ"ו על צד היותו טוב וברוב פאר והדר, נועם הנשמוות ועונג הדוחות, **בראשית כ"ג מרן אדמו"ר רבינו שליט"א** לא נוכל להתעלם מלהביע רגשי תודה מופלאה קדם האברכים והבחורים היקרים. ה"ה

האברך היקר מפז הר"ר **טנאגל לב הי"ו**
הבה"ח היקר **יוסף טו לוי הי"ו**
הבה"ח היקר **אליהו לב הי"ו**

אשר השקיעו במייטב דמיטב במסירות נאמנה ורבה, לערוך את כל סדרי השבתא רבא, ואודות עזרתם שהשליכו עצמם מנגד, עבר עלינו השב"ק ברוב פאר והדר, ותענוג גדול.

וכן ברכה מיוחדת לאברך החשוב והנעלה שסייע בגופו בלוי"ג במסירות שאין דומה לה, למען צרכי השבת ה"ה הר"ר **יוסף רייך הי"ו**

ברכת מזל טוב
לידידינו האברך היקר היושב באהלה של תורה, לבו ער והם לכל דבר שבקדושה, כלי מחזיק ברכה, מופלג בכל מידה ומעלה מחשובי אברכי מולל "אור מנחם" לעלוב הרה"ח ר' **יצחק גליק שליט"א** לדגל שמחת הכנס בנו היקר יניק וחכים כמו דודי נ"ו לעול תומ"צ בשעטומ"צ יהי רצון שיוכה לרוב נחת ושמחה ממנו ומכל יוצ"ח ונט"ס.

ברכת מזל טוב
להאברך היקר היושב באהלה של תורה, כלי מחזיק ברכה, מופלג בכל מידה ומעלה מחשובי אברכי מולל "אור מנחם" לעלוב הרה"ח ר' **דוד אורטנר שליט"א** לדגל שמחת נישואי בנו היקר **מושה נ"ו עב"ג** בת הרה"ג ר' **אליהו ברוקמן שליט"א** בשעטומ"צ יהי רצון שיוכו לרוב נחת ושמחה מהם ומכל יוצ"ח, מתוך בריאות גופא ונהודא מעליא אמן.

ברכת מזל טוב
הננו לשגרי בזה למעלת האי גברא רבא, עוסק ויגע בתורת ה' יומם ולילה, חריף ובקי במכמני התורה, מרבני מולל "אור מנחם" לעלוב הרה"ג רבי **מנחם יונגורט שליט"א** לדגל שמחת הולדת הנכדה בשעטומ"צ יה"ד שיוכה לרוב נחת ושזבע שמחות ונט"ס.

כרע כאח לי
ארשת שפתי יערב לברך בזה בברכת מזל טוב לחברי היקר והאהוב, תורה ויראה וחסידות אצלו שלוב, דבק ברבנו ומוכתר במידות מזהבנות הר"ר **שלמה עמאר הי"ו** ור"ג הכלה המהוללה תחי' לרגל שמחת נישואיהם בשעה טובה ומוצלחת יה"ר שתזכו לבנות בית נאמן בישראל ע"ד רבותיו הק', עדי נזכה בקרוב בבית משיח צדקין ומלכינו בראשיתנו בב"א. כברכת ידיך **יוסף לב ומש"פ**

לעילוי נשמת האי גברא רבה הרה"ג רבי יחיאל ז"ל בן הרב יהושע גוטליב נלב"ע כ"ח שבט תשנ"ה

בית צדיקים יעמוד
הננו לברך ברכת הדיוס מעומק לבבי קדם פני עשרת תפארת ומגוריה הטהורה **הוד כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א** ולבנו הדגול והנעלה, ואצ"ג של י"ש **הרב הצדיק מורינו רבי אהרן שליט"א** וכל משפ' החשובה והברכה אחת היא לאמה של מלכות, **מות הרבנות הצדקתית תל"ט"א** לדגל שמחת הולדת הנכד - הבן הרך הגימול **מושה מרדכי נ"ו במו"ט** מברך בשמחה ובהערצה **שלום מרדכי הופמן - ירושלים**

מזל טוב
הננו לברך מעומק לבי לידידי היקר והנעלה, אשר למד עמי בחברותא, בנש"ק, פרי עץ חיים, בן כ"ק מרן אד"ש הרה"ג רבי **אהרן בידרמן שליט"א** להולדת הבן היקר **מושה מרדכי**. יה"ר שתזכה לבנות בית נאמן בישראל. נחת ונט"ס.

מברך - **אשר חיימוביץ**
מברך - **אשר חיימוביץ**